

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ

ΤΑ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΦΕΝΕΙΑ» ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

Οί ώραιες καλιές συνήθειες τών Παρισινών λογίων και καλλιτεχνών. Τά «φιλολογικά καφενεία». Ο Μυσσέ μεθυσμένος... Ο Ντιντερώ... Ο Καρτιέ Λατέν. Ένα ανέκδοτο τού Κρεμπιγιόν. Και μία άπρόοπτος θεατρική επιτυχία. Όπου μεθούσε και ο... Βολταίρος!..

Υπήρξε μία εποχή κατά την όποιαν όλη ή φιλολογική κίνηση τού Παρισίου έβγαίνε μέσα από τά καφενεία του. Από όμοιμένα καφενεία, φυσικά : τά περίφημα «φιλολογικά καφενεία» πού τό καθένα του στέγαζε κι' από έναν φημισμένο ποιητή με τούς μαθητάς του. Οί σημερινοί όμως καλλιτέχναι δέν έχουν φαίνεται τις ίδιες συνήθειες με τούς παλιούς. Οί διάφορες «σχολές» έπαισαν να στεγάζονται στα διάφορα καφενεία, κι' όσα έχουν άπομείνει από τά παλιά, όλοένα καταδαφίζονται κι' αυτά. Τελευταία, καταδαφίσθη τό «Ντιβάνι» στό όποιον σύναζε ο Γκιωτιέ με την παρέα του, ό Γαμβρέττας και τό «καφενείο τής χήρας Λωράν» όπου σύναζε ο Ρουσσώ και τό «Ταμπούρε» κέντρο τού Βινύ... Άλλά και τά τελευταία άπομείναντα καφενεία τού είδους αυτού, όπως τό περίφημο «Προκόπ» όπου σύναζε ο Βερλαίν ή τό «Βολταίρ» όπου συνεδρίαζαν ο Μπωντλαίρ, ο Γαμβρέττας και ο Μπαλλάζ δέν έχουν πελατεία σήμερα παρά έμπόρους και χρηματιστάς.

Όστε μπορούμε να πούμε πως ή παλιά δόξα τών φιλολογικών καφενείων τού Παρισίου έξέλειπε διά παντός.

Πολλά από τά καφενεία αυτά έχουν μείνει στην ιστορία λόγω τών μεγάλων καλλιτεχνών πού σύναζαν σ' αυτά.

Η «Ρεζάνς» π. χ. περίφημο φιλολογικό καφενείο όπληχε ακόμα μέχρι πρό δύο τριών χρονών. Ήταν ένα καφενεδάκι, πού δέν θύμιζε πιά σε κανένα τίποτα. Κι' όμως, στην εποχή τής ήταν ένδοξο. Σ' αυτό περνούσε τις ήμέρες του ο Μυσσέ. Έρχόταν ναός, στενωχωρημένος, χωρίς χρομάτα ή τσακομένος με κανέναν εκδότη, κι' άρχιζε να πίνη. Έμενε μόνος του, στό τραπέζι του, καπνίζοντας, άφηρημένος, και ζουτσιπίνοντας. Σιγά-σιγά μεθούσε άπ' τό πιστό, κι' έπεφτε σε βαθύς όνειροπολήσεις. Κάθε βράδυ δέ, την ώρα πού έκλεινε τό μαγαζί, ο καφετζής έβλεπε και πάθαινε όσπου να τον πείση να σηκοθή να φύγη.

Στό ίδιο καφενείο σύναζε, παλαιότερα, κι' ο Ντιντερώ. Τού άρεσε τό σκάκι, και μολοντί δέν ήταν τελείως κάτοχος τού παιγνιδιού αυτού έννοούσε όστόσο να παίξη. Ός αντίπαλο είχε συνήθως τόν Ρουσσώ, πού ήταν πρώτης τάξης σκακιστής και πού, ως ήταν έπίμενο, τόν νικούσε πάντα. Ο Ντιντερώ άνεγνώριζε την ύπεροχή τού φίλου του, αυτό όμως δέν τόν έμπόδιζε να μη δέχεται να παίξη σκάκι με' άλλον άπ' αυτόν! Η «Ρεζάνς» βρισκόταν στό Παλαι-Ρουαγιάλ, πού ήταν τότε ο αγαπημένος περίπατος τών καλλιτεχνών.

Η συνοικία τού Παρισίου στην όποιαν είχαν συγκεντρωθεί οί περισσότερες «φιλολογικές ταβέρνες» ήταν τό «Καρτιέ Λατέν». Στη συνοικία αυτή υπάρχουν μέχρι σήμερα τό «Καφέ Προκόπ» ένα από τά παλαιότερα καφενεία τού είδους του.

Ίδρύθηκε κατά τά μέσα τού 18ου αιώνας από έναν Ιταλό, τόν Προκόπιο Κουλιτέλλι. Και καθώς ή «Κομεντι Φρανσαί» ήταν τότε στην ίδια γειτονιά, ή πελατεία τού «Καφέ Προκόπ» άπαρηγόζαταν κυρίως από τούς συγγραφείς τών όποιων τά έργα έπαίζονταν στό πρώτο αυτό θέατρο τού Παρισίου. Υπήρξε μάλιστα εποχή, πού, στό «Καφέ Προκόπ» γίνοντουσαν... δλόκληρες πρόβες έργων! Μαζευόντουσαν σε μία γωνιά ο συγγραφείς και οί ήθοποιοί τού έργου πού έπρόκειτο ν' άνεβαστή κι' άρχιζαν τις δοκιμές, μες στους καπνούς και τις φωνές τών άλλων πελατών.

Σιγά σιγά όμως τό καφενείο αυτό έγινε τό κέντρο όχι μόνον τών θεατρικών συγγραφέων, αλλά και όλων τών λογίων τής εποχής. Ο Ντιντερώ, ήταν κι' αυτός ταχτικός πελάτης του. Συχνά έπίσης έρχονταν να πιούν ένα καφεδάκι, να συζητήσουν για μεταφυσική οί φιλόσοφοι Φιντενέλλος και Βουαζερόν, καθώς κι' ο Ζάζ Ρουσσώ πού καθόταν πάντα μόνος, σε μία γωνιά και παρακολουθούσε με προσοχή και με ένδιας έρον τούς διπλανούς του σκακιστάς. Τέλος στό βάθος σε μία «ειδική» πολυθρόνα, βρισκόταν θρονιασμένος ο Βολταίρος, εύφρολογόν και σατυρίζαν τούς συγχρόνους του.

Μιά τέτοια συγκεντρωσις διανοουμένων ήταν φυσικό να δώση λαβήν στό να λέγονται πολλές έξυπνάδες. Ίδου ένα χαριτωμένο σχετικό ανέκδοτο :

Κάλποτε, μέσα στό «Καφέ-Προκόπ» «τακώθηκεν ο γέρο-Κρεμπιγιόν, διάσημος συγγραφέας «τραγουδιών» τής εποχής εκείνης με τόν γιού του. Σε μία στιγμή θυμού, ο γέρο-Κρεμπιγιόν γύρισε προς τούς θεαμάνας τού καφενείου και βροντοφώνησε θεατρικά δείχνοντας τόν γιού του.

— Δέν ξερω ποιό εινε τό καλύτερο έργο μου... Τό

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΥΠΟ

Έφαγε 62 αυγά σε μισή ώρα!

Ένα περίεργο στοίχημα έβραλαν δύο φοιτητάι τού Πανεπιστημίου τού Λονδίνου. Ο Ένας άπ' αυτούς επέμενε ότι μπορεί να φάη 50 αυγά σε μισή ώρα και ο άλλος στοιχημάτισε μαζίτου 2 λίρες, μη πιστεύοντας στις κομπορημοσύνες τού συντροφού του.

Οί δύο φοιτητάι άγόρασαν τόν συμφωνηθέντα αριθμό αυγών τά όποια τά έβρασαν και τά έβραλαν στό τραπέζι τού ξενοδοχείου πού έτρωγαν. Ο φοιτητής πού έκαυχάτο για την πολυφαγία του άρχισε να τρώγη τό ένα μετά τό άλλο, παρουσία τού συναδέλφου του, ο όποιος κατάπληκτος έβλεπε να καταβροχθίζονται έντός 20 λεπτών και τά πενήντα αυγά πού είχαν στό τραπέζι. Η κατάπληξις του όμως έφθασε στό κατακόρυφο όταν ειδη τό φίλο του να παραγγέλλη στό γκαρσόνι ακόμα 12 αυγά και να τά καταβροχθίξη και αυτά, όπως και τά άλλα, «για να συμπληρωθή ή ώρα τού στοιχημάτος» όπως ειπε ο κερδιστάς τό στοίχημα φοιτητής!

Χαρά στό στομάχι του!

Ποιά δέντρα ζούνε περισσότερο

Ο Άγγλος φυσιολόγος και έξερευνητής κ. Μπένζ, κατόπιν έπανεξιλημμένων ταξιδιών και φυτολογικών παρατηρήσεων κατέληξε στό συμπέρασμα ότι τά δέντρα πού ζούνε περισσότερο εινε τρία. Πρώτα έρχεται ή Φιλλύρα, ή όποια μπορεί να φθάση και 500 έτη ζωής. Δεύτερη έρχεται ή Λύος και τρίτη ή Καστανιά.

Είς την Βυτεμβέργη, λέγει ο κ. Μπένζ, υπάρχει μία τεραστία φιλλύρα χρονολογούμενη από τό 1433, ο κορμός τής όποιος έχει διάμετρον περι τό 43 μέτρα!

Επίσης στην Ιταλία, κοντά στην Αίτνα υπάρχει μία βαλανιδιά τεραστίαν διαστάσεων, χρονολογούμενη κι' αυτή από τού 1650 και τής όποιος τό ύψος εινε περι τά 38 μέτρα!

Κοντά στα περισσότερα νεκροταφεία τής Νορμανδίας υπάρχουν ένα σωρό καστανιές ήλιζίας 2—3 εκατονταετηρίδων και ύψους 15—20 μέτρων!

*

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΠΟΡΑ ΤΟΥ ΜΑΗ

Μέσα στο Μάη αλλάζειν ο θρίαμβος τού χειμώνα και σιής βροχής τού σθάλλον έβρόντα ο κερανός και τό γαϊδάρι έμάρανη την τροσαντή άνεμώνα και τά μουμουπόκια, πού άνογαν ματάκια προς τό φώς.

Και μέσα στο τρισκόπιο δέν έλαμψεν ή μέρα και δέν άκούσαμε γλυκό τραγούδιμα πουλιών, μα να βογγάει απόκοσμη τόν καταλήτη άγρια στό τρισκόπιο τών λιβαδιών και τών περιβολιών.

Και τ' όνειρό μας, πού έλεγε να λουλουδίση τώρα προσμένοντας τόσο καιρό τού Μάη τό λαθρο φώς, αλλοίονο! ή αναπάντεχη τό πρόφτασεν ή μέρα και οά μουμουπόκια τόκαγεν ο μέγας Κερανός.

Ρώμος Φιλύρας

..... χειρότερο όμως εινε ασφαλώς τούτος δώ!

Ο Κρεμπιγιόν-γιούς, χωρίς να τά χάση διάδου, άπήντησε : — Λημονείς όμως ότι διαδίδεται παντού πως τά έργα σου τά δίνεις σ' άλλους και στα γράφουν!

Μιά άλλη φιλολογική ταβέρνα τής εποχής ήταν κι' ή ταβέρνα τού Ντανιό. Έκει συναζαν, εκτός τών άλλων, ο εύθυμογράφος Βαλλές πού σκόρπιζεν άφθονες και συνεχείς παραδοξολογίες, γεμάτες πνεύμα, ο Φρανσουά Κοππαι, ο Βερλαίν πού όλο έγραφε στίχους κάνο στα μάμαρα τών τραπεζιών και ο Σολλύ Πριντιμή.

Έκει ακόμα μία παρέα ποιητών ίδρυσεν τά... Γεύματα τών Λαιμαργων». Ήταν ένα είδος «οικονομικού συσσιτίου», προς τρία φράγκα τό άτομο. Τά γεύματα όμως αυτά διαλυτήκαν άργότερα λόγω τής... άδηφαγίας τών μελών!...

Πριν τελειώσω την μικρήν αυτή επισκόπηση άξίζει να αναφέρω και τό παρακάτω χαρακτηριστικό ανέκδοτο.

Ο Βολταίρος καθώς εινε γνωστό, είχε διεξαγάγει μεγάλους άγώνας έναντίον τού άλκοολισμού. Τόν άνεκάλυψαν έν τούτοις να περνάει τις περισσότερες ώρες τής βραδυάς του σε μία ταβέρνα, όπου μάλιστα... πολλές φορές διαδίδε και μεθούσε!...

Ις. Άρ.

Alcazar Nri Mousse

Rousso

Paul Bourget